

tb TURKISHBANK

EKONOMİ RAPORU

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Mart 2019

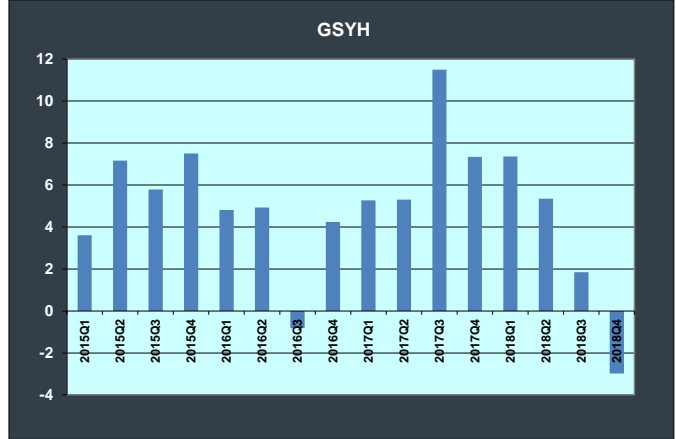

Gündem – Tuğrul Belli	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

BÜYÜME SADECE BU DÖNEMİN SORUNU DEĞİL MAALESEF

2018 son çeyreğine ilişkin milli gelir rakamları beklentiler dahilinde geldi. Ancak ekonominin son çeyrekte yüzde 3 oranında küçülmüş olması, beklentiler dahilinde olsa da, pek sevinilecek bir haber değil. Özellikle mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış zincirlenmiş GSYH hacim endeksinin 2018'in 4 çeyreğindeki artış oranları ekonomideki daralmanın salt son çeyreğe özgü olmadığını, aslında tüm sene artarak devam ettiğini göstermekte. (Çeyrekler itibarıyla bu endeksteki artış oranları 0.9, 0.0, -1.6 ve -2.4)

Geçen sene kişi başı milli gelirimiz ise 9,632 dolar olarak gerçekleşti. TÜİK'in bu rakamı hesaplarırken kullandığı ortalama kurun TCMB'nin kurlarından yüzde 2 kadar düşük olması, bazılarının TÜİK'in dolar bazında milli gelir rakamlarını şişirdiği iddialarına yol açıyorsa da, yaptığı açıklamayla TÜİK bunun neden böyle olduğunu net bir şekilde ortaya koydu. Zaten mesele de milli gelirin birkaç yüz dolar eksik veya fazla hesaplanması değil. Mesele, kişi başına milli gelirin 12 yıldır yerinde sayması.

Milli gelir ilk olarak 2007 yılında bir önceki seneye göre yüzde 22 artarak 9,656 dolara bir sıçrama yapmıştı. (Bunda o dönemde milli gelir rakamlarına yapılan revizyonların da önemli bir etkisi var tabii.) Sonrasında ise, küresel kriz nedeniyle 2009 yılında 9 bin doların altına düşmesi dışında, milli gelirimiz hep 10 bin dolarlar civarında seyretti. (Son 12 yılın ortalaması 10,800 dolar.)

Her şeyi bir kenara bırakalım, 12 senede bizim gibi genç ve kalabalık nüfusu olan ve fiziksel altyapısı da çok kötü olmayan bir ekonominin çok daha iyi bir performans göstermesi gerekirdi, ama olmadı. Bunun neden böyle olduğuyla ilgili pek çok şey söylenebilir, ama herhalde dananın kuyruğunun koştığı yer yatırım harcamalarındaki zayıflık olmalı. Zaman serilerine baktığımızda, Türkiye’de yatırım harcamalarının (gayri-safı sabit sermaye oluşumu) son 12 senedir milli gelirin yüzde 28-30’u arasında seyrettiği görülüyor. Son senelerde de bu rakamda ufak-tefek iniş-çıkışlar olsa da, oransal olarak belirgin bir azalmadan söz edilemez. O zaman, buradan 2 sonuç çıkarabiliriz. Birincisi, yatırım harcamaları için yüzde 28-30 oranının yeterli olmadığı. İkincisi ise, yatırım yapılan alanların verimliliği ve üretimi artıran alanlar olmadığı.

İlk çıkarıma ilişkin olarak benzer ülke örneklerine baktığımızda 2007-2017 arasında bu oranın Hindistan’da yüzde 36.5, Endonezya’da yüzde 32.2 ve Kore’de 30.7 olduğunu görüyoruz. (Kore’de nisbeten daha düşük olmasının nedeni Kore’nin artık kalkınmasını büyük ölçüde tamamlamış gelişmiş bir ülke olması. Güçlü bir altyapı oluşturmuş ve tüketim harcamaları artmış ekonomilerde yatırım harcamaları oransal olarak daha düşük kalır. Mesela, ABD’de bu oran yüzde 20.) Bizde ise 2007-17 arasında yatırımların milli gelire oranı yüzde 28.5. Açık bir şekilde yeteri kadar yatırım yapamıyoruz.

Hiç kuşkusuz, yatırımların niceliği kadar niteliği de önemli. Herkes son 15 yıldır Türkiye’de yatırımların niteliğinin zayıf olduğundan, imalat sanayi yerine betona yatırım yapıldığından dem vurabilir. Verimlilik artışını hesaplamak için şöyle bir yöntem kullanabiliriz: Eğer son 12 yıldır yatırımlar doğru yerlere yapılmış ise Türkiye ekonomisinin genel olarak üretkenliğinin de artmış olması gerekir. Ekonomi genelinde üretkenliği ölçmenin en kolay yolu da milli geliri çalışan kişi sayısına bölerek kişi başına katma değer yıl içerisinde reel olarak artıp artmadığına bakmaktır. Nitekim, 2007-18 arasında değerlendirdiğimizde, Türkiye ekonomisinde üretkenliğin yılda ortalama olarak yüzde 1 civarında arttığı gözüküyor ki, bu gelişmekte olan bir ülke için çok düşük bir oran.

Orta gelir tuzağını aşmak istiyorsak, yatırım harcamalarımızı hem nitelik, hem de nicelik olarak artırmamız gerektiği ortada.

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

İlk 2 aydaki bütçe açığı dikkat çekici boyutlarda

- Ocak ayındaki anormal yüksek gider artışı (%68 artış) sonrasında Şubat'ta faiz-dışı gider artışı bir miktar yavaşlamış gözüküyor. Bu ay toplam gider artışını etkileyen faktör %121 artan faiz ödemeleri olmuş. Her ne kadar bu ay bu kadar yüklü faiz ödemesi yapılması takvimin azizliği olsa da, artan faizlerle birlikte

BÜTÇE NAKİT GERÇEKLEŞME -düzeltilm	Şub.19	Şub.18	%
1. GELİRLER ⁽²⁾	75.112	67.262	11,7%
2. GİDERLER	85.286	63.719	33,8%
FAİZ DİŞİ GİDERLER	70.502	56.908	23,9%
FAİZ ÖDEMELERİ	14.783	6.811	117,0%
3. FAİZ DİŞİ DENGE	4.610	10.354	-55,5%
4. ÖZELLEŞTİRME ve FON GELİRLERİ ⁽³⁾	0	116	
5. NAKİT DENGESİ (1+4-2)	-10.173	3.659	

bütçe harcamaları içerisinde faiz ödemelerinin bu yıl içinde artacağı muhakkak. Halbuki bugüne kadar enflasyon ve faizlerin göreceli düşük seyretmesiyle faiz ödemelerinin payı düşmüş, bu da Hükümete başka alanlarda harcama yapma imkanı sağlamıştı.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ	2018 Şubat	2019 Şubat	Artış	2018 Oca-Şub	2019 Oca-Şub	Artış
Harcamalar	62,888,194	83,736,987	33.2%	119,419,656	175,596,847	47.0%
1-Faiz Hariç Harcama	56,225,916	69,033,141	22.8%	106,730,400	153,614,114	43.9%
Personel Giderleri	15,124,322	20,122,181	33.0%	33,422,313	43,999,431	31.6%
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	2,605,200	3,516,299	35.0%	5,790,400	7,870,254	35.9%
Mal ve Hizmet Alımları	4,819,758	5,482,159	13.7%	7,563,655	8,880,451	17.4%
Cari Transferler	27,275,736	35,069,443	28.6%	46,445,890	66,458,935	43.1%
Sermaye Giderleri	4,112,920	2,326,057	-43.4%	9,114,846	13,273,218	45.6%
Sermaye Transferleri	978,559	871,206	-11.0%	1,566,271	5,840,153	272.9%
Borç Verme	1,309,421	1,645,796	25.7%	2,827,025	7,291,672	157.9%
2-Faiz Harcamaları	6,662,278	14,703,846	120.7%	12,689,256	21,982,733	73.2%
Gelirler	61,014,377	66,962,384	9.7%	119,219,141	163,912,917	37.5%
1-Genel Bütçe Gelirleri	57,953,546	64,506,405	11.3%	114,343,052	160,135,936	40.0%
Vergi Gelirleri	52,558,220	57,499,122	9.4%	104,553,829	113,173,946	8.2%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	658,514	892,318	35.5%	1,698,395	36,035,196	2021.7%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	419,348	1,377,269	228.4%	690,284	1,478,161	114.1%
Faizler, Paylar ve Cezalar	4,100,064	4,518,678	10.2%	7,028,025	8,562,888	21.8%
Sermaye Gelirleri	203,282	146,760	-27.8%	358,108	340,521	-4.9%
Alacaklardan Tahsilat	14,118	72,258	411.8%	14,411	545,224	3683.4%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	2,001,285	1,450,969	-27.5%	3,663,082	2,373,224	-35.2%
3-Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	1,059,546	1,005,010	-5.1%	1,213,007	1,403,757	15.7%
Bütçe Dengesi	-1,873,817	-16,774,603	795.2%	-200,515	-11,683,930	5727.0%
Faiz Dışı Denge	4,788,461	-2,070,757	-143.2%	12,488,741	10,298,803	-17.5%

- Gelirlerdeki artış ise özellikle enflasyon dikkate alındığında, reel olarak gerileme içerisinde. Bu durum da ilerleyen aylarda bütçe üzerinde önemli bir baskı unsuru olabilir.
- Sonuç olarak ilk 2 ayda bütçe 11.7 milyar TL açık vermiş durumda. (Ki, bu açıktaki Ocak'ta MB'den sağlanan kar avansı dahil değil. Bu avans çıkarıldığında açık 45 milyar TL gibi çok yüksek bir meblağa çıkmakta.)
- Vergi gelirlerine baktığımızda en önemli vergi kalemi olan (ve ekonomik aktiviteyi en iyi yansıtan) Dahilde Alınan KDV'deki artışın zayıf kalmaya devam ettiği görülüyor. .
- İlk 2 ayda Motorlu Taşıtlar ÖTV'sinde meydana gelen yüksek oranlı azalışlar ise bu sektördeki krizi net bir şekilde ortaya koymakta.
- Mart'taki yüksek miktardaki dış borç ödemeleri Hazine için bir problem teşkil etmiyor, çünkü Hazine önceden zaten yüklü miktarda dış borçlanma gerçekleştirmişti. İlk 2 ayda 5.4 milyar dolar borçlanma gerçekleştiren Hazine Mart ortasında da yerli yatırımcılara yönelik olarak 916 milyon euro tutarında DİBS ihraç etti.

	Ocak	Şubat
Gelir Vergisi	13.1%	69.7%
Dahilde Alınan KDV	-4.9%	7.0%
ÖTV - Petrol ve Doğalgaz	-13.1%	11.8%
ÖTV - Motorlu Taşıtlar	-70.2%	-46.8%
ÖTV - Tütün	4.9%	203.6%
ÖTV - Dayanıklı Tüketim Mal.	-41.9%	-0.7%
Gümrük Vergileri	26.9%	42.5%
İthalde Alınan KDV	22.4%	30.0%

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar ₺)	Mart 2019	Nisan 2019 ⁽¹⁾	Mayıs 2019 ⁽¹⁾
Ödemeler	35,6	5,0	22,0
İç Borç Servisi	15,3	2,6	19,2
Anapara	7,9	0,0	13,6
Faiz	7,4	2,6	5,6
Dış Borç Servisi	20,2	2,4	2,8
Anapara	16,5	0,6	0,6
Faiz	3,8	1,8	2,2
Finansman	35,6	5,0	22,0
Borçlanma Dışı Kaynaklar ⁽²⁾⁽³⁾	21,1	2,2	3,2
Borçlanma	14,5	2,8	18,8
Dış Borçlanma ⁽³⁾	0,0	0,0	0,0
İç Borçlanma	14,5	2,8	18,8
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	11,1	1,9	15,1
Kamuya Satışlar	3,4	1,0	3,7

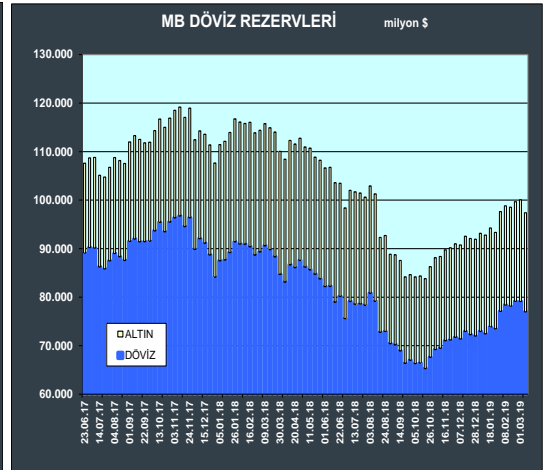
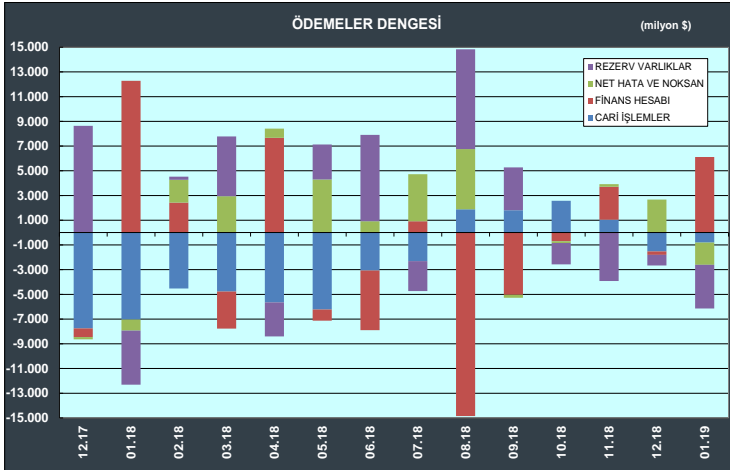
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

İhracat aksamaya başladı

- Gümrük Bakanlığı verilerine göre Şubatta ihracat %3.5 artarken, ithalat ise %16.6 azaldı. Dış ticaret açığı 2.2 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %86 oldu.
- Bu ay önemli ihracat kalemlerimizden hiç birinde kayda değer bir artış söz konusu değil maalesef. Madencilikte ise %12 daralma söz konusu.
- Aralık'tan sonra Ocak'ta da cari denge açık verdi. Ancak 813 milyon dolar olan açık miktarı son derece düşük. Geçen senenin Ocak ayında açık 7 milyar dolardı. Böylece 12 aylık cari açık da bir ayda 27.8 milyardan 21.6 milyar dolara geriledi.
- 12 aylık açık en azından Eylül ayına kadar gerilemeye devam edecek. Hatta yaz aylarında artıya geçme ihtimali bile söz konusu. Bu noktada turizm gelirlerinde beklenen artışın gerçekleşmesi ve enerji fiyatlarının geçen senenin altında seyretmesi önemli. Öte yandan, cari fazlanın sonrasında da devam etmesi iç tüketim ve dolayısıyla büyümenin de zayıf kaldığını bir göstergesi olacaktır.
- 8 Şubat – 8 Mart arasında toplamda yurtdışı yerleşikler nette hisse senetlerinde 210 milyon dolar alış yaparken, tahvillerde ise 430 milyon dolar satış yaptı. Sene başından itibaren baktığımızda ise hisse senetlerinde 1,440 milyon dolar net alış, tahvillerde ise 820 milyon dolar net satış söz konusu. Tahvillerdeki satış ile birlikte faizlerinde de sene başından beri 1 puan civarında bir artış meydana gelmiş durumda.

Dış Ticaret	Şubat			Ocak-Şubat		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	13.148	13.603	3,46	25.582	26.773	4,65
İthalat	18.937	15.793	-16,60	40.460	31.466	-22,23
Dış Ticaret Hacmi	32.085	29.396	-8,38	66.042	58.239	-11,81
Dış Ticaret Dengesi	-5.789	-2.190	-62,17	-14.878	-4.694	-68,45
İhr./İth. Karşılama Oranı (%)	69,4	86,1		63,2	85,1	

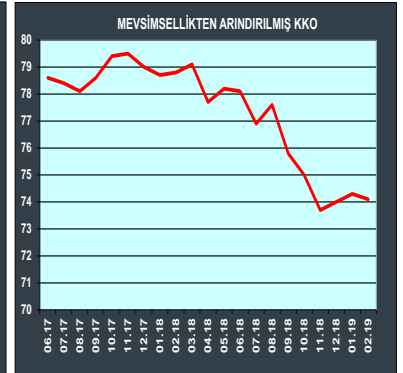
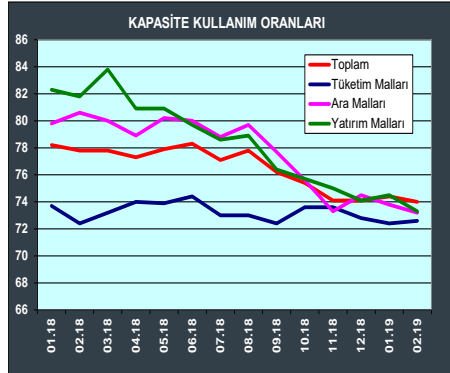
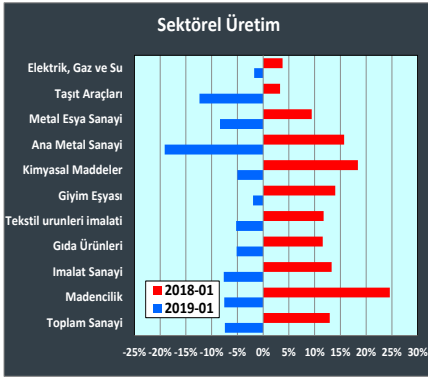
İHRACAT SEKTÖRLERİ	1 - 28 ŞUBAT			
	2018	2019	Değişim (*19/18)	Pay(19) (%)
I. TARIM	1.835.830	1.861.865	1,4	13,7
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	177.209	211.337	19,3	1,6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	177.209	211.337	19,3	1,6
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	397.684	412.104	3,6	3,0
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	397.684	412.104	3,6	3,0
II. SANAYİ	10.688.326	11.065.059	3,5	81,3
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.016.225	973.260	-4,2	7,2
Tekstil ve Hammaddeleri	698.387	640.601	-8,3	4,7
Deri ve Deri Mamulleri	144.501	146.565	1,4	1,1
Hali	173.338	186.094	7,4	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.260.230	1.635.174	29,8	12,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.260.230	1.635.174	29,8	12,0
C. SANAYİ MAMULLERİ	8.411.871	8.456.625	0,5	62,2
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.405.097	1.419.152	1,0	10,4
Otomotiv Endüstrisi	2.795.909	2.547.753	-8,9	18,7
Gemi ve Yat	56.242	76.164	35,4	0,6
Elektrik Elektronik	879.676	891.317	1,3	6,6
Makine ve Aksamları	547.304	603.634	10,3	4,4
Demir ve Demir Dışı Metaller	635.658	657.088	3,4	4,8
Çelik	1.147.472	1.199.795	4,6	8,8
Cimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	239.376	267.095	11,6	2,0
Mücehhez	195.475	250.813	28,3	1,8
Savunma ve Havacılık Sanayii	149.655	171.627	14,7	1,3
İklimlendirme Sanayii	350.916	363.182	3,5	2,7
Diğer Sanayi Ürünleri	9.090	9.005	-0,9	0,1
III. MADENCİLİK	334.207	294.313	-11,9	2,2
Madencilik Ürünleri	334.207	294.313	-11,9	2,2
T O P L A M (TİM*)	12.858.363	13.221.237	2,8	97,2

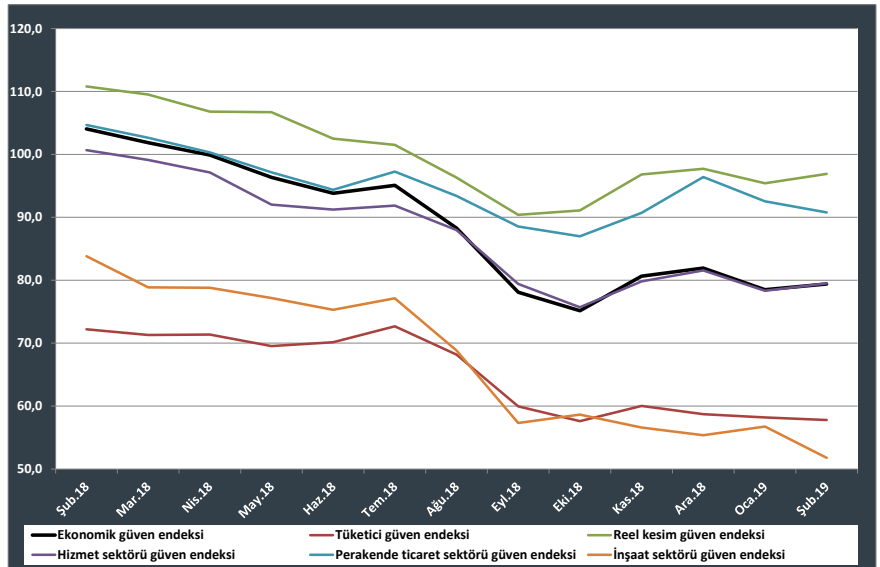
ÜRETİM ve BÜYÜME

Üretim yavaşlamaya devam ediyor

- Sanayi üretimi Ocak'ta bir önceki yılın aynı ayına göre %7.3 azaldı. Madencilik sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7, imalat sanayi sektörü endeksi %7.5 ve elektrik, gaz, buhar üretimi ve dağıtım sektörü endeksi % ise 1.7 azaldı. Grafikten de görüldüğü gibi takip ettiğimiz tüm sektörlerde üretim gerilemesi söz konusu. Gerileme ana metal sanayinde %20'ye, otomotivde ise %15'e yaklaşmış durumda.
- Kapasite kullanım oranlarında ise Şubatta tüketim malları hafif bir artış gösterirken ara mallar ve yatırım mallarında azalış söz konusu. Mevsimsellikten arındırılmış KKO'da ise geçen ayın aksine bu ay tekrar bir düşüş söz konusu.
- Her ne kadar üretimin azalma oranında bir yavaşlama varsa da, bu kesinlikle yeterli değil. Özellikle ara mallarındaki kapasite kullanım oranının düşmeye devam ediyor olması, iç tüketim ve ihracatın gidişatı konusunda çok iyimser olmayı engelliyor.

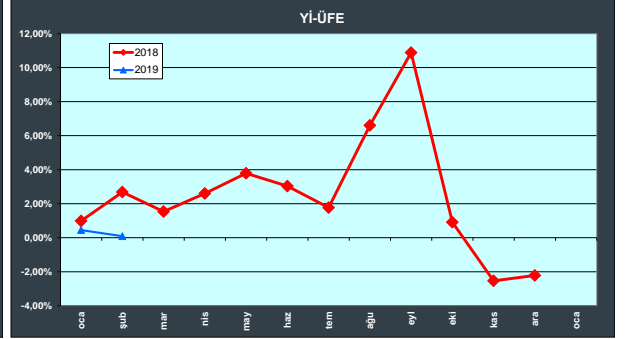
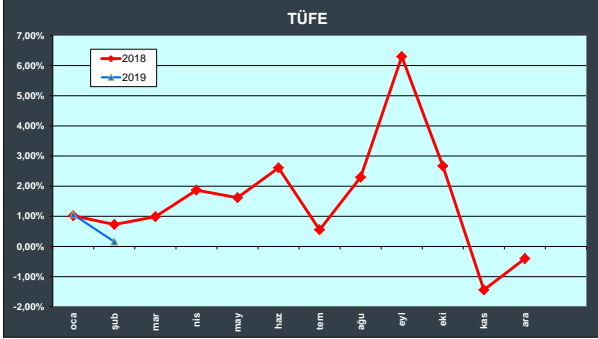
- Ocak'ta 44.2 olan PMI endeksi Şubat'ta son 6 ayın en yüksek düzeyi olan 46.4'e yükseldi. Faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi 11. ayı geride bırakırken üretim Ocak ayına kıyasla daha düşük oranda geriledi. Yeni siparişlerdeki yavaşlama üst üste 5. ay olacak şekilde hız kesti. Yeni ihracat siparişlerinin büyüme bölgesine geçmesi, toplam yeni iş akışını destekledi. Toplam siparişlerin yavaş seyri ise firmaların Şubat'ta da istihdam azaltmasına neden oldu. TL'deki zayıflık, girdi maliyetlerinde bir kez daha aylık bazda artışa neden oldu. Maliyet yüklerindeki artışın yansıması olarak firmalar ürün fiyatlarında da artışa gitse de, zayıf talep koşulları, satış fiyatlarındaki artışın oldukça sınırlı kalmasına neden oldu.

ENFLASYON

Enflasyon %20'nin altına geriledi ama...

- Şubat'ta TÜFE %0.16, Yİ-ÜFE ise %0.09 artış gösterdi. Böylece 12 aylık enflasyon TÜFE'de %19.67, Yİ-ÜFE'de ise %29.59 oldu. Bu ay ana harcama gruplarına göre enflasyona en çok etkiyi %0.21 ile gene gıda yaptı. Azalış yönündeki en yüksek etki ise %0.58 ile giyim ve ayakkabıdan geldi.

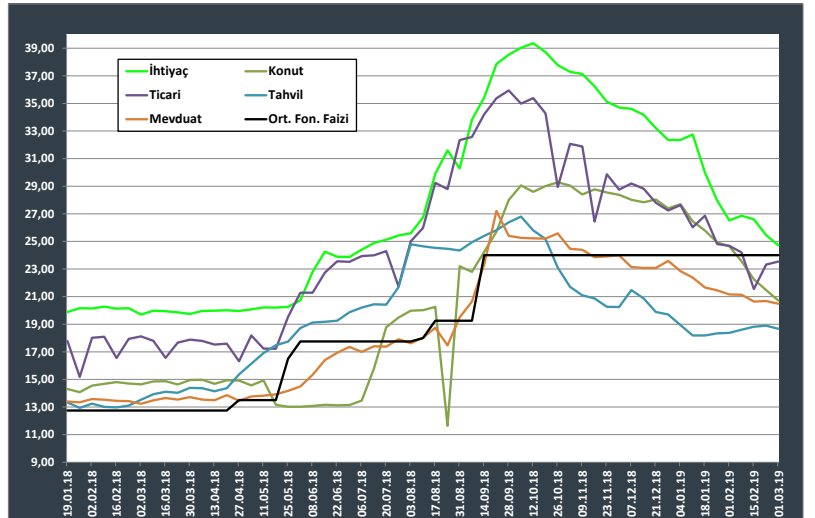

- Geçen ay ağırlıklı olarak meteorolojik sebeplerden kaynaklı olarak yüzde 6.9 gibi çok yüksek bir oranda artış gösteren gıda fiyatlarının bu ay durulduğu gözlemleniyor. Belki tanzim satışların marketlerin sattığı gıdaların fiyatları üzerinde “disipline” edici dolaylı bir etkisi söz konusu olabilir. Ancak, zaten iklim şartlarının düzelmesi ile fiyatlarda bir normalizasyon görülmesi de beklenen bir durumdu. (Buna rağmen taze sebze ve meyvede yıllık artış hâlâ yüzde 60 seviyesinde. Geçen ayki yüzde 29.7 oranındaki rekor artışın üzerine bu ay yüzde 1.8 daha artış söz konusu.)
- Konut, beyaz eşya, mobilya ve otomobildeki ÖTV, KDV ve harç indirimlerinin devam ettiğini, Mart ayında bu indirimlerin kalkmasıyla, bu ürünlerin fiyatlarında otomatik olarak ek artışlar görüleceğini ve bunun da manşet enflasyona olumsuz yansıtacağını da akılda tutmak gerekiyor. (Bu konuda takip edilmesi gereken enflasyon serisi yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE olan “F” serisi. O da Şubat itibarıyla yüzde 21.85’de.)

FAİZLER

Merkez sıkı duruşundan ödün vermiyor

- MB Mart'ta da politika faizini %24'te sabit tuttu. Esasen MB toplantıdan bir gün önce yayınladığı fiyat gelişmeleri raporunda sıkı duruşun korunacağı sinyallerini güçlü bir şekilde vermişti. Raporunda, çekirdek göstergelerin ana eğiliminde vergi indirimlerinin etkisi artıldığında da artış olduğu, hizmet yıllık enflasyonunun iç talepteki zayıf seyre karşın maliyet etkilerine bağlı olarak yüksek seyrini koruduğu, ve tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı maliyet baskılarının sürdüğü özellikle vurgulanmıştı.
- Faizlerdeki düşüş devam etmekte. Ancak TL mevduatın net getirisinin enflasyonun altına düşmüş olması, DTH'larda istenilen çözülmeyi geciktiriyor.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 8.03.2019	2 8.02.2019	3 28.12.2018	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	122,245	118,326	123,359	3.3%	-0.9%
Vadesiz TL Mevduatlar	168,318	161,367	175,743	4.3%	-4.2%
Vadesiz YP Mevduatlar	229,320	221,371	213,411	3.6%	7.5%
M1	519,883	501,063	512,513	3.8%	1.4%
Vadeli TL Mevduatlar	774,576	792,258	797,310	-2.2%	-2.9%
Vadeli YP Mevduatlar	696,930	656,917	630,755	6.1%	10.5%
M2	1,991,389	1,950,239	1,940,578	2.1%	2.6%
Repo	18,890	12,572	8,353	50.3%	126.1%
B Tipi Likit Fonlar	28,540	17,182	13,053	66.1%	118.6%
İhraç Edilen Menkul Değerler	32,884	26,900	26,309	22.2%	25.0%
M3	2,071,703	2,006,893	1,988,293	3.2%	4.2%
Dolarizasyon (YP Mev. / M3)	44.7%	43.8%	42.5%	2.2%	5.3%
Toplam TL Krediler	1,457,635	1,440,773	1,437,953	1.2%	1.4%
Bireysel TL Krediler	527,184	529,591	533,298	-0.5%	-1.1%
Ticari TL Krediler	930,451	911,182	904,655	2.1%	2.9%

EKONOMİK VERİLER

	Yİ-ÜFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606
2017	15.5	11.9	7.4	234,000	157,000
2018	33.6	20.3	2.6	223,082	168,088

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	IMKB	MEVDUAT
MART 2018	3.9%	4.8%	-3.4%	1.4%
NİSAN 2018	2.3%	0.5%	-9.3%	1.4%
MAYIS 2018	10.9%	7.2%	-3.5%	1.5%
HAZİRAN 2018	2.8%	1.7%	-10.7%	1.6%
TEMMUZ 2018	6.0%	7.0%	7.8%	1.7%
AĞUSTOS 2018	31.1%	31.0%	-4.4%	1.8%
EYLÜL 2018	-6.5%	-7.0%	7.8%	2.0%
EKİM 2018	-7.8%	-9.7%	-9.8%	2.0%
KASIM 2018	-6.4%	-6.4%	5.8%	1.9%
ARALIK 2018	2.4%	2.6%	-4.3%	1.9%
OCAK 2019	-0.2%	0.2%	14.0%	1.8%
ŞUBAT 2019	0.8%	0.4%	0.4%	1.7%
SON 12 AY	40.0%	30.4%	-12.1%	22.8%

DOLAR	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OCAK	2.2737	2.4219	2.9662	3.7942	3.7608	5.2876
ŞUBAT	2.2168	2.5123	2.9665	3.6143	3.8065	5.3273
MART	2.1596	2.6181	2.8300	3.6427	3.9560	
NISAN	2.1193	2.6607	2.8064	3.5568	4.0472	
MAYIS	2.0954	2.6635	2.9613	3.5398	4.4889	
HAZİRAN	2.1264	2.6898	2.8900	3.5232	4.6166	
TEMMUZ	2.1371	2.7889	3.0180	3.5290	4.8938	
AĞUSTOS	2.1623	2.9231	2.9597	3.4472	6.4178	
EYLÜL	2.2813	3.0306	3.0058	3.5784	6.0010	
EKİM	2.2067	2.9202	3.1080	3.7768	5.5303	
KASIM	2.2141	2.9161	3.4236	3.9461	5.1742	
ARALIK	2.3311	2.9233	3.5255	3.7787	5.2985	

EURO	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OCAK	3.0782	2.7446	3.2350	4.0632	4.6812	6.0447
ŞUBAT	3.0532	2.8198	3.2364	3.8291	4.6523	6.0685
MART	2.9753	2.8125	3.2148	3.8921	4.8761	
NISAN	2.9305	2.9763	3.1966	3.8814	4.9005	
MAYIS	2.8522	2.9199	3.2965	3.9629	5.2525	
HAZİRAN	2.9032	3.0036	3.2135	4.0198	5.3406	
TEMMUZ	2.8611	3.0561	3.3506	4.1399	5.7137	
AĞUSTOS	2.8502	3.2775	3.2970	4.1504	7.4869	
EYLÜL	2.8798	3.4002	3.3608	4.2099	6.9631	
EKİM	2.7712	3.2125	3.4055	4.3927	6.2847	
KASIM	2.7585	3.0850	3.6430	4.6747	5.8843	
ARALIK	2.8323	3.1896	3.7176	4.5237	6.0354	

BİST	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OCAK	61,858	88,945	73,481	86,295	119,529	104,074
ŞUBAT	62,553	84,147	75,814	87,478	118,950	104,529
MART	69,736	80,846	83,268	88,947	114,930	
NISAN	73,872	83,947	85,328	94,422	104,282	
MAYIS	79,290	82,981	77,803	97,541	100,652	
HAZİRAN	78,489	82,249	76,817	100,440	89,915	
TEMMUZ	82,156	79,909	75,405	107,531	96,952	
AĞUSTOS	80,312	75,210	75,967	110,010	92,723	
EYLÜL	74,937	74,205	76,488	102,907	99,957	
EKİM	80,580	79,409	78,536	110,142	90,200	
KASIM	86,168	75,232	73,995	103,984	95,416	
ARALIK	85,721	71,727	78,138	115,022	91,270	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Yeşim Sermin Bayar (vkl)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Finansal Kurumlar / İst.	Hasan Hüseyin Maraş (vkl)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 373 73 09
Merkez / İst.	Serdar Akyıldız	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Abdülkadir Yılmaz (vkl)	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Abdülkadir Yılmaz	Rami Kışla Cad No: 41 Topçular - 34030 Eyüp	(212) 576 10 10
Çiftelievleri / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Ulaş Coşkun	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya	(312) 431 11 80
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Gebze	Semra Oktayoğlu (vkl)	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Duran Altın	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Muze Devin	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Mayfair	Sibel Uzun Ay	20 North Audley St., London W1K 6L	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmer's Green	Mustafa Derwish	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Ahmet Ali Günay	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Burak Şahin	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Bahar Cibo	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-bireysel	İşıl Göksoylu	92, Girne Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Ceyda Yıldırım	92, Girne Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Yeliz Kadiroğulları	Mehmet Akif Cad.Çiğir Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392)227 85 17
Lefkoşa/Kaymaklı	Aydın Başol	Kemal Aşık Caddesi No:66, K.Kaymaklı	(392)227 73 80
Lefkoşa/Taşkinköy	Özer Gencer	Şehit Kemal Ünal Sok. No:104/A Taşkinköy	(392)225 69 03
Lefkoşa/Çarşı	Yiğen Erdem	Uray Sok. Belediye Pazarı yanı	(392)229 11 67
Lefkoşa/Yenikent	Mehmet Turgan	Belediye Bulvarı Akview Apt No:93D, Gönyeli	(392)223 38 53
Lefkoşa/Önder	Yıldan Karamano	Bedrettin Demirel Cad. No:87/1 Önder Alışveriş Merkezi	(392)228 08 30
Lefkoşa/Gönyeli	Esra Ayalp	Atatürk Cad., No:104 Gönyeli	(392)223 17 68
G.Mağusa/Suriçi	Reşat Gündoğdu	24, Limanyolu	(392)366 53 27
G.Mağusa/Mağusa	Nuray Veziroğlu	Ayluka Mahallesi, İsmet İnönü Blv., No:2-3, Salamis Yolu	(392)365 58 99
Girne/Girne	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı No:1	(392)815 21 01
Girne/Karaoğlanoğlu	Sevim Tuğaç	Karaoğlanoğlu Cad.,Karaoğlanoğlu	(392)822 40 30
Girne/Karakum	Devrim Kaki	Hz. Ömer Cad. Ozanköy Kavşağı Ozanköy	(392)815 47 13
Girne/Alsancak	Dergül Çalican Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad. Engindereli Dükkanları No.6-7	(392)821 33 98
Güzelyurt	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. No.3-4	(392)714 21 98
Gemi Konağı	Şenol Çatak	Ecevit Cad., No:42	(392)727 78 58
Lefke	Salahi Uğraoğlu	Fadil Nekibzade Cad., No.3	(392)728 80 52

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com